

Styremøte 19.03.2019
Sak nr. 05.19

Årsberetning 2018

Fafo Institutt for arbeidslivs- og
velferdsforskning as

Administrasjonens forslag til vedtak:

Styret godkjenner årsberetningen og regnskapet for 2018 for Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning

Innhold

Virksomheten	4
Faglig aktivitet	4
De fire forskningsgruppene	5
<i>Arbeidslivsorganisering og arbeidsmarked</i>	5
<i>Migrasjon, integrasjon og kompetanse</i>	5
<i>Velferds- og levekårsforskning</i>	6
<i>Global studies</i>	7
Noen faglige høydepunkter fra virksomheten i 2018	8
Nøkkeltall: Personale, oppdragsgivere, publisering og annen formidling	9
Årsregnskapet, resultat og disponeringer	12
Arbeidsmiljøet og det ytre miljø	12
Likestilling og tilgjengelighet	12
Utsikter	13
Fortsatt drift	13
Regnskap og balanse	15

Virksomheten

Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as (Fafo AVF) er et heleid datterselskap av Forskningsstiftelsen Fafo. Instituttet har sitt hovedkontor i Oslo. Instituttet ble etablert som eget aksjeselskap i mars 2003. Fra 1/9-2015 har Forskningsstiftelsen Fafo organisert sin virksomhet i ett institutt. Alle ansatte i Fafo Institutt for anvendte internasjonale studier ble ansatt i Fafo AVF fra denne datoen.

Styret for instituttet besto i 2018 av Hans Christian Gabrielsen (styreleder), Julie Lødrup, Mette Nord, Inger Johanne Bergstøl, Bjørn Mietinen, Steinar Krogstad og Even Aas, samt Bård Jordfald, Jørgen Svalund og Kristin Dalen som ansattrepresentanter. Mimmi Kvisvik og Lise Olsen er varamedlemmer.

Tone Fløtten har vært instituttsjef i 2018, mens Anne Britt Djuve og Sissel Trygstad har vært forskningssjefer. Mona Sandbæk har vært økonomi- og administrasjonssjef. Jon Lahlum har ledet instituttets informasjons- og forlagsvirksomhet.

Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning har spesialisert seg på studier av organisert arbeidsliv og velferdspolitikken nasjonalt og internasjonalt. Instituttet gjennomfører undersøkelser om blant annet kollektiv organisering og reguleringer, partsrelasjoner, integrering og ekskludering i arbeidsmarkedet, kvalifisering og etter- og videreutdanning, pensjon, fordelingspolitikk og velferdstjenester, europeisk integrasjon og globalisering. Instituttet forsker også på levekår og utviklingsstrategier i land i konflikt, overgangsfase og utvikling. Det legges stor vekt på å jobbe i nær kontakt og dialog med brukere og oppdragsgivere, å samarbeide med et omfattende faglig nettverk og å skape møteplasser og formidle kunnskap fra prosjektene.

Ved utgangen av 2018 hadde instituttet 74 ansatte. Instituttet hadde i tillegg tre forskere i bistilling, og to av Fafos forskere hadde bistilling ved en UH-institusjon. En ansatt gikk av med pensjon i 2018. Forskerstaben utgjorde 62 personer, og til sammen ble det utført 56 årsverk av forskere og andre faglig ansatte. Instituttets medarbeidere har samfunnsfaglig bakgrunn og høy kompetanse i kvalitativ og kvantitativ metode.

Faglig aktivitet

Fafo AVF er et utadventt forskningsinstitutt som legger stor vekt på samfunnskontakt og formidling. Prosjektporteføljen omfatter oppdrag fra Norges forskningsråd, partene i arbeidslivet, offentlig administrasjon, bedrifter, frivillige organisasjoner, internasjonale organisasjoner og fond, ambassader, EU, Nordisk ministerråd og andre internasjonale forskningsprogrammer.

En av instituttets ansatte disputerte i 2018. Ved årsskiftet hadde 25 av forskerne doktorgrad. Dette utgjør 40 prosent av staben. 14 av instituttets ansatte jobbet med doktorgrad i 2018. Én har levert avhandling i 2018. Fire-fem av stipendiatene skal etter planen levere avhandling til vurdering i løpet av 2019. Det er forventet at doktorgradsandelen vil fortsette å stige gjennom egenutdanning og nyrekruttering av forskere med doktorgrad.

I 2018 ble alle de norske samfunnsfaglige miljøene evaluert av Norges forskningsråd. Fafo deltok i tre av disiplinene i denne evalueringen – sosiologi, statsvitenskap og sosialantropologi. Fafo jobber tverrfaglig, men kom godt ut av evalueringen selv om det var de enkelte fagdisiplinene som ble evaluert. Særlig positiv vurdering fikk den sosialantropologiske forskningen til Fafo. Evalueringspanelene kommenterte for øvrig at Fafo er et fremragende policy-orientert institutt som leverer betydelige bidrag innen sine kjerneområder. De påpeker at Fafos forskning har høy nasjonal og internasjonal relevans og at instituttets nytte er fremragende.

De fire forskningsgruppene

Arbeidslivsorganisering og arbeidsmarked

Gruppen er ledet av Kristin Alsos og besto ved utgangen av året av 22 forskere, samt to forskere med toertilknytning og én student. Ni av forskerne har doktorgradskompetanse, mens to er ph.d.-stipendiater.

Forskningen er konsentrert om hvordan arbeidslivsreguleringer gjennom lov og kollektive og individuelle avtaler, avtalekoordinering og partssamarbeid påvirker arbeidsmarkedets virkemåte i Norge, Norden og Europa. Søkelyset er rettet både mot det sentrale og lokale nivået i arbeidslivet, og hvordan endringer i reguleringer og partssamarbeid påvirker sysselsetting, lønn og arbeidsvilkår. Gjennom en kombinasjon av prosjekter finansiert av Norges forskningsråd og oppdragsforskning, er forskningsgruppen et sentralt kompetansesenter på kollektive partsforhold, forhandlinger og reguleringer, herunder også kompetanse i arbeidslivet, arbeids- og tjenstemobilitet i EØS-området, og allmenngjøring og minstelønnsreguleringer. Forskningsgruppen har også solid kompetanse på arbeidskraftstrategier og tilknytningsformer, arbeidslivets lov- og avtaleverk, arbeidsmiljø, herunder seksuell trakassering, samt bedriftsdemokrati, varsling og ytringsfrihet i arbeidslivet.

I løpet av de siste årene har forskningsgruppen styrket sin forskning på tilknytningsformer, blant annet gjennom et strategisk instituttprogram finansiert av Arbeids- og sosialdepartementet, samt et prosjekt om midlertidig arbeid finansiert av Forskningsrådets VAM-program. Begge prosjektene ble avsluttet med konferanser i 2018. Et annet sentralt prosjekt finansiert av Norges forskningsråd ser på hvordan arbeidsinnvandring påvirker utvikling og bruk av fagkompetanse. I tillegg leder forskere ved gruppen et stort tverrfaglig nordisk prosjekt finansiert av Nordisk ministerråd, hvor forskere fra universiteter og institutter i alle de nordiske landene deltar. Prosjektet undersøker hvordan ulike globale utviklingstrekk påvirker framtidens arbeidsliv i Norden.

Samtidig fortsettes arbeidet med å videreutvikle kompetansen på kollektive partsforhold, tariffavtaler og forhandlinger i et komparativt perspektiv. Viktige forutsetninger for denne satsingen er midler fra LO til et strategisk program for forskning på det kollektive arbeidslivet, Fagbevegelsesprogrammet, samt et fireårig strategisk forskningsprogram, Det kollektive arbeidslivet, der Arbeids- og sosialdepartementet er oppdragsgiver. Fagbevegelsesprogrammet finansierer to ph.d.-stipender knyttet til lønnsspredning og tilknytningsformer. Programmet finansierer også stipender til masterstudenter som skriver oppgaver om temaer knyttet opp mot det kollektive arbeidslivet. I tillegg gir programmet mer erfarne forskere en unik mulighet til å følge sentrale utviklingstrekk i arbeidslivet samt til å videreutvikle og fornye sin kompetanse.

I tillegg til publisering av resultater gjennom foredrag, rapporter og nasjonale og internasjonale vitenskapelige artikler, er Fafo Østforum stadig en viktig og sentral arena for forskningsformidlingen av flere av gruppas forskningsområder. Totalt deltar 25 organisasjoner og virksomheter i prosjektet. Både arbeidstakerorganisasjoner, arbeidsgiverorganisasjoner og myndighetene er representert.

Migrasjon, integrasjon og kompetanse

Gruppen er ledet av Jon Rogstad. Ved utgangen av 2018 består gruppen av 14 forskere, hvorav én er i fødselspermisjon. Seks av gruppas medlemmer har doktorgrad, og sju er doktorgradstipendiater.

Forskningen i gruppen er konsentrert om betingelser for inkludering i og ekskludering fra ulike arenaer i samfunnet. Arbeid og utdanning står i en særstilling, men flere av gruppas medlemmer arbeider også med temaer som på ulike måter aktualiserer sivilsamfunnet. Et gjennomgående tema i forskningen som gjennomføres, er hvilke betingelser som må være til stede for

å sikre deltakelse og tilhørighet i alle deler av befolkningen; herunder settes det søkelys på særskilt sårbare grupper.

Prosjektporteføljen er konsentrert om tre hovedområder: (i) Integrasjon av personer med innvandrerbakgrunn i arbeids- og samfunnsliv, (ii) flyktninger, med vekt på kvalifisering og bosetting, samt (iii) kompetanse og læring i hele utdanningsløpet. Fafos forskning på utdanning og kompetanse er bred og dekker hele utdanningsløpet, men med særlig vekt på grunnskole, videregående skole samt voksnes læring i og utenfor arbeidslivet. Innenfor forskningen på kvalifisering av voksne innvandrere har introduksjonsordningen for flyktninger vært et sentralt tema. Grappa forsker også på kvalifiseringstilbudet for innvandrere mer generelt, mentorordninger, likeverdige tjenester og brukermedvirkning. Forskerne samarbeider tett med ledende forskere i inn- og utland. Minoritetsperspektiver står sentralt i den faglige aktiviteten, men dekker også mer generelle problemstillinger innenfor utdanning og frafallsproblematikk. Utdanning, kvalifisering og arbeidsliv er dermed sentrale temaer, men grappa studerer også problemstillinger knyttet til sivilsamfunn, tilhørighet og radikaliserings, samt situasjonen for tilreisende fattige EU-borgere. Disse områdene har til felles at de inngår i brede debatter nasjonalt og internasjonalt i academia, så vel som innenfor det politiske feltet. Grappa har spesialisert kompetanse på å innhente og analysere data om språklig og kulturelt sammensatte befolkninger.

Videreutvikling av kunnskapen om etniske minoriteter med sikte på å bedre inkluderingen blant minoritetsgruppene, er av stor samfunnsinteresse, samtidig som sosial og yrkesmessig deltakelse har stor betydning for den enkeltes mulighet til å leve et meningsfylt liv. I tillegg er minoriteter et egnet inntak til allmenne analyser av samfunnsinstitusjoner og deres virkemåte.

Publiseringsaktiviteten til grappas medarbeidere er høy, og den skjer i form av vitenskapelige bøker, nasjonale og internasjonale artikler i tidsskrifter med fagfelleevaluering, samt forskningsrapporter og populærvitenskapelige bidrag. Oppdragene er finansiert av et bredt spekter av oppdragsgivere.

Den høye andelen forskere på grappa som inngår i doktorgradsløp ved universiteter og høyskoler, er svært gunstig, fordi det sikrer Fafo viktige kontakter med andre fagmiljøer, samtidig som doktorgradsutdanningen gir forskere en god karriereutvikling.

Velferds- og levekårsforskning

Grappa er ledet av Jon M. Hippe. Ved utgangen av 2018 er 11 forskere tilknyttet grappa. To ansatte er i permisjon for å ta doktorgrad. 6 av grappas faste forskere har doktorgradskompetanse. Forskerne innehar stor bredde av metodiske tilnæringer, herunder særlig kunnskap om bruk av registerdata og kvantitativ analyse av store datasett.

Forskningen er konsentrert omkring et bredt spekter av velferdspolitiske temaer, som pensjonsspørsmål og trygdeordninger samt organisering og utvikling av ulike velferdstjenester. Problemstillinger som berører samspillet mellom arbeidsliv og velferdsordninger og hvordan ulike velferdsstatlige tiltak bidrar til arbeidsinkludering og økt sysselsetting, er et sentralt område i grappas arbeid. Også forskning på organisering av velferdstjenester og offentlig tjenesteyting som arbeidsplass utgjør en viktig del. Tjenesteforskningen har både et organisatorisk perspektiv og et bruker- og tjenesteutøverperspektiv. Videre er studier med en levekårstilnærming og utviklingen av levekår og livskvalitet for grupper utenfor arbeidsmarkedet også sentralt i grappas arbeid.

I 2018 har grappa markert seg på en rekke områder. Det er blant annet gjennomført prosjekter om barnefattigdom, vanskelig bosettbare og personer med rusmiddelproblemer og psykiske lidelser. Videre har grappa markert seg særlig på temaer knyttet til seniorpolitikk og pensjoneringsatferd. Grappa driver Pensjonsforum for organisasjoner, departementer og bedrifter, og forumet har arrangert åtte fulltregnede seminarer i 2018. Sammen med ISF, Frischsenteret og SSB fikk grappa i 2018 et fireårig forskningsprosjekt for Arbeids- og sosialdepartementet (PensjonsLAB). I tillegg er det arrangert flere Fafo-frokoster og andre seminarer.

Flere av prosjektene er finansiert av Forskningsrådet. Dette er viktig for langsiktig kompetansebygging og vitenskapelig publisering. Likevel er velferdsforskningen i dag sterkt konkurranseutsatt. Flertallet av prosjektene innhentes gjennom anbud fra departementer og direktorater, og det er mange forholdsvis kortvarige prosjekter.

Global studies

Gruppen er ledet av Åge A. Tiltnes. Ved utgangen av 2018 består «Global studies» av 13 medarbeidere, hvorav én er doktorgradsstipendiat og én arbeider ved kontoret i Beijing. I tillegg har gruppa tre personer i permisjon for å arbeide med doktorgrad, og to i permisjon i postdoktorstillinger ved henholdsvis Universitetet i Oslo og NTNU. Gruppen har i tillegg knyttet til seg en forsker II i 20% stilling. En masterstudent tilknyttet gruppa avla eksamen våren 2018, og en ny masterstudent kom på høsten.

Gruppen er opptatt av sosiale, politiske og økonomiske betingelser for å sikre folks rettigheter og dermed gode oppvekst- og levekår. Gjennom sin forskning ønsker «Global studies» å belyse hvordan individer, familier, lokalsamfunn og organisasjoner påvirkes av og møter fattigdom, usikkerhet, vold og konflikt. FNs bærekraftsmål er blitt et sentralt tema for gruppas virksomhet.

Forskningsgruppen har kompetanse på utviklingsforskning, sikkerhet og regionalstudier, samt lovgivning og styresett. Dessuten har forskerne opparbeidet seg betydelig kompetanse på evaluering og følgeforskning. Gjennom en kombinasjon av prosjekter finansiert av Norges forskningsråd og oppdragsforskning, er «Global studies» et sentralt kompetansesenter i Norge når det gjelder styresett og velferd i Kina, rettigheter og næringslivet, barns rettigheter og utdanning i utviklingsland, ernæring og barnedødelighet, konflikt og flyktninger i Midtøsten og Afrika, radikalisering i Norden, og korrupsjon og rettskultur i Norge og Russland.

I 2018 er det gjennomført prosjekter om sosioøkonomiske kostnader ved å huse afghanske flyktninger i Pakistan (finansiert av tyske BMZ), om flyktninger fra Syria-krigen i Jordan, med spesiell vekt på fattigdom og arbeidsliv (EU og enkelte europeiske land), om barns skolegang i Niger (Strømmestiftelsen), om radikalisering i Norden (sammen med FFI, Forskningsrådet), om tiltak for å sikre jenters rettigheter og likestilling i norsk utviklingspolitikk (Plan), og om norsk utviklingspolitikk og bistand til matsikkerhet og ernæring (Forum for Utvikling og Miljø). Videre har «Global studies» evaluert intensjonsavtalen «Et sunnere kosthold» for Helsedepartementet. Gruppen er også sekretariat for regjeringens Samstemthetsforum (Utenriksdepartementet).

Forskning på og i Kina har stått sentralt i en årrekke. I 2018 rundet vi av et større prosjekt som studerte hvordan det er gått med befolkningen i Sichuan-provinsen, som ble rammet av jordskjelvkatastrofen for ti år siden (Utenriksdepartementet). På en sluttkonferanse i Beijing, ble blant annet rapporten «Reconstructing a future: Ten years after the Wenchuan earthquake» lansert. Prosjektet har også – i samarbeid med UNDP – videreutviklet en mobilapplikasjon som kan benyttes til rask, systematisk innsamling av informasjon etter naturkatastrofer og i andre krisesituasjoner. Dertil har vi startet opp et prosjekt som ser på Kinas nasjonale innsats for å nå bærekraftmålene (Utenriksdepartementet). En av Fafos ansatte er i ferd med å avslutte et doktorgradsarbeid om oppfatninger av ulikhet og rettferdig fordeling i Kina. Fafos har som kjent et kontor i Beijing og drar god nytte av sitt brede nettverk i landet. Fafos daglig leder deltok da en delegasjon med forskningsledere og ledere innen universitets- og høgskolesektoren fulgte statsråden for høyere utdanning på reise til Beijing og Shanghai i midten av april. Medarbeidere fra «Global studies» og Arbeidslivsgruppa holdt innlegg om innovasjon og nytt arbeidsliv på en dagskonferanse i Beijing i anledning besøket.

«Global studies» er i gang med to større forskningsrådsfinansierte prosjekter: Det ene prosjektet studerer skolegang for fattige og funksjonshemmede barn i Vest-Afrika og har en doktorgradsstudent i antropologi knyttet til seg, mens det andre prosjektet er et følgeforskningsprosjekt som studerer effekten av 10 prosjekter i bistandsland under Visjon 2030-programmet.

På tampen av året ble vi tildelt ytterligere et stort prosjekt fra Forskningsrådet, som starter opp tidlig i 2019. Til felles med et nytt forskningsrådsfinansiert prosjekt i migrasjonsforskningsgruppen, drar det veksler på fagkompetanse på temaområder som prioriteres høyt av regjeringen – slik som rettigheter, utdanning, flyktninger og migrasjon.

«Global studies» har sterk kompetanse på og kapasitet til å designe og gjennomføre komplekse spørreundersøkelser under utfordrende betingelser. Til tross for at viljen og evnen til å betale for høykvalitets surveydata er langt lavere enn tidligere, evner vi fortsatt å skape prosjekter med slikt innhold. Surveydata er anvendelige også utenfor det prosjektet der de er samlet inn, ikke minst i prosjekter finansiert av Norges forskningsråd.

Noen faglige høydepunkter fra virksomheten i 2018

Både den akademiske og den allmennrettede faglige aktiviteten har vært omfattende i 2018. Fafo AVF markerer seg godt i forskningsmiljøene og i offentligheten, med konferansedeltakelser, vitenskapelige og allmennrettede publiseringer og med deltakelse i offentlige utvalg. Vi velger å løfte fram følgende faglige høydepunkter fra 2018:

- To av Fafos forskere mottok i 2018 priser for sitt arbeid. Jon Erik Dølvik ble, på en seremoni i Oslo Arbeidersamfunn i oktober, tildelt Eilert Sundts forskningspris. Han fikk prisen for sitt mangeårige arbeid med arbeidslivsforskning, særlig knyttet til den nordiske modellen. I november mottok Arne Backer Grønningsæter Plussprisen 2018, sammen med Olav Manun. De fikk prisen for innsatsen de har gjort med å frambringe kunnskap om og synliggjøring av hivpositives situasjon. Prisen ble overrakt av Leif-Ove Hansen, styreleder i HivNorge, under et seminar på Fafo. I tillegg var Jon Rogstad medforfatter på en vitenskapelig artikkel som ble kåret som en av de tre beste artiklene i *European Sociological Review*.
- Framtidens arbeidsliv er tema for et prosjekt som Fafo koordinerer på oppdrag fra Nordisk ministerråd. Prosjektet er koblet opp mot ILOs 100årsjubileum i 2019, og er en del av de nordiske landenes svar på ILOs oppfordring om nasjonale dialoger om framtidens arbeidsliv. Over 30 forskere fra forskningsinstitutter og universiteter i Norden deltar i dette tverrfaglige prosjektet. I 2018 ble resultater fra prosjektet presentert på den svenske regjeringens konferanse om framtidens arbeidsliv. Senere på året ble første rapport fra prosjektet lansert på et seminar på Fafo, hvor blant annet statsråd Anniken Hauglie deltok. Prosjektet fortsetter ut 2020, og et av høydepunktene vil være presentasjoner fra prosjektet på den islandske regjeringens konferanse i Reykjavik i 2019.
- I 2018 har flere av instituttets forskere redigert og publisert artikler og bokkapitler på internasjonale forlag. Inger Lise Skog Hansen og Tone Fløtten redigerte et temanummer i *Social Inclusion: «Vulnerable and Disadvantaged Groups: On the Margins of the Welfare State?»* (Vol. 6, nr. 3, 2018). Jon Erik Dølvik og Paul Marginson var redaktører for et temanummer i *European Journal of Industrial Relations* (Sage): «Collective wage regulation in northern Europe under strain» (Vol. 24, Issue 4, 2018). I begge temanumrene var Fafo-forskere godt representert med artikler. I desember kom antologien «Institutional Change in the Public Sphere» (2018), som er den tredje boken som har sprunget ut av et samarbeidsprosjekt mellom Universitetet i Oslo, Institutt for samfunnsforskning og Fafo, ledet av professor Fredrik Engelstad, UiO. Flere av instituttets forskere bidrar i disse antologiene, som er publisert på De Gruyter Open Access.
- Fafo har i en årrekke hatt Kina som et sentralt regionalt forskningsfelt. I løpet av 2018 avsluttet vi to større prosjekter: For det første ble det avholdt en to-dagers sluttkonferanse i Beijing for et prosjekt som undersøkte gjenoppbyggingen etter jordskjelvkatastrofen som

rammet landet for drøyt ti år siden, og rapporten «Reconstructing a future: Ten years after the Wenchuan earthquake» ble lansert. For det andre fant sluttkonferansen til det forskningsrådsfinansierte prosjektet «Towards a new Chinese welfare state – perceptions about distributive justice in China» sted på Fafo. Ledende norske internasjonale Kina-forskere diskuterte ulike aspekter ved framveksten og utviklingen av den kinesiske velferdsstaten. På tampen av året fikk vi finansiering til et nytt stort surveybasert prosjekt om levekår i Vest-Kina, med oppstart i 2019, noe som bidrar sterkt til å sikre Fafos videreføring av Kina-forskningen.

Nøkkeltall: Personale, oppdragsgivere, publisering og annen formidling

Ved utgangen av 2018 hadde instituttet 74 ansatte. Forskerstaben utgjorde 62 personer. Det ble utført 56 årsverk av forskere og andre faglig ansatte, mot 58 årsverk i 2017. Antallet administrative ansatte er 12 i både 2017 og 2018.

I 2018 mottok instituttet basisbevilgning fra Norges forskningsråd på 21,7 mill. kr. Grunnet sykefravær og permisjoner hos forskere som i utgangspunktet var tildelt midler, overføres en liten del av basisbevilgningen til 2019. Det er et forskningspolitisk mål at basisbevilgningen til forskningsinstituttene øker. Basisbevilgningen benyttes til fastsatte formål som doktorgrader, strategisk utvikling, vitenskapelig publisering, faglig ledelse og kvalitetssikring, samt konferansedeltakelse og nettverksarbeid.

Øvrig omsetning i 2018 fordelte seg slik på våre hovedoppdragsgivere:

- Omkring 20 % av inntektene kom fra ordinære prosjekter finansiert av Norges forskningsråd.
- Omkring 35 % av inntektene var fra departementer, direktorater, kommuner eller internasjonale offentlige organisasjoner som EU og Nordisk ministerråd.
- Omkring 30 % av inntektene kom fra arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjoner, andre organisasjoner og bedrifter, hvorav 1/3 er prosjektoppdrag fra LO og LOs forbund.
- Instituttet hadde omkring 15 % rene bidragsinntekter.

Fordelingen av prosjektmidler fra ulike oppdragsgivere er noe endret i 2018, sammenliknet med 2017. Finansieringsandelen fra Norges forskningsråd er uendret, det er en reduksjon i midler fra departementer/direktorater (-5 prosentpoeng) og en økning i midler fra arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjoner (+5 prosentpoeng), samt uendret bidragsinntekter.

Fafos brede oppdragsgiverportefølje bidrar til å stille Fafo AVF i en særstilling sammenliknet med andre institutter. Vi har en høy andel oppdragsgivere utenfor Forskningsrådet. Dette er også en av årsakene til at instituttet har kommet relativt sett godt ut i den resultatbaserte fordelingen av grunnbevilgningen.

Resultatene fra Fafos oppdragsprosjekter publiseres som hovedregel i Fafos interne rapportserie, men det publiseres også noen rapporter/notater i eksterne serier. Totalt publiserte instituttet 48 rapporter og 22 notater i 2018.

Fafos forskere var forfattere eller medforfattere av 43 artikler i internasjonale og norske vitenskapelige tidsskrifter/antologier i 2018. Vi har vært med- eller eneforfattere i to vitenskapelige bøker i 2018, bidratt med fire kapitler i fagbøker uten fagfelleevaluering og hatt 32 papers/framleggelsler på vitenskapelige konferanser. Uttellingen i publiseringspoeng er betydelig høyere i 2018 enn i 2017. Instituttet har all-time-high i publiseringspoeng og har rett i underkant av ett publiseringspoeng per forskerårsverk i 2018.

Allmennrettet formidling er viktig for instituttet, og Fafo er det instituttet i samfunnsvitenskapelig sektor som er mest aktiv på dette området. Til sammen holdt instituttets ansatte 337 foredrag i 2018, og det ble skrevet 20 kronikker/kommentarer.

I løpet av året ble det arrangert totalt 56 faglige seminarer og arrangementer på Fafo, med over 3 300 deltakere. De fleste arrangementene ble overført direkte og er også lagt ut som opptak på Fafo-tv. Fafo deltok aktivt under Arendalsuka, og hadde 28 seminarer og arrangementer på Fafobåten, med til sammen over 1000 besøkende.

Fafo registrerer omtale i trykte og nettbaserte medier i Norge, og var også i 2018 langt mer omtalt enn andre forskningsinstitutter.

Alt i alt har 2018 vært et år med høy faglig aktivitet. På grunn av god prosjektinngang har instituttet kunnet videreføre trenden fra 2004 med en positiv økonomisk utvikling, og Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning har gått med overskudd. Sammen med den gode faglige aktiviteten gjør dette at instituttet opprettholder sin sterke posisjon.

Styret i Forskningsstiftelsen Fafo er godt fornøyd med publiserings-, formidlings- og informasjonsaktiviteten i 2018. Det legges særlig vekt på arbeidet med å kombinere vitenskapelig publisering med allmennrettet formidling, noe som også ble framhevet som en styrke ved Fafo i Forskningsrådets evaluering av den samfunnsvitenskapelige instituttsektoren. Fafo har sammen med en god vitenskapelig publisering klart å opprettholde en høy aktivitet på andre områder, og har befestet sitt særpreg som et anvendt og relevant forsknings- og utredningsmiljø.

Tabell 1 Nøkkeltall økonomi. Realisert 2011-2018 (tall for 2013 og 2014 gjelder AVF før sammenslåing). Måltall 2016-2019.

	Realisert						Måltall				
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2019	
Driftsinntekter (mill. NOK)	76,2	81,2	116,9	105,0	113,7	110,9	120,0	121,0	122,0	123,0	
Prosjektkostnader	14,8	15,6	28,2	17,9	28,6	25,9	23,5	24,0	24,5	25,0	
Dekningsbidrag (mill NOK) (justert for prosjektkost)	61,4	65,6	88,7	87,1	85,1	85,0	96,5	97,0	97,5	98,0	
Resultat før skattekostnad (mill. NOK)	1,4	1,7	2,0	1,3	0,8	1,6	2,4	2,5	2,5	2,5	
Tilskudd grunnbevilgning (mill. NOK)	9,1	8,7	17,3	18,3	17,9	19,6	17,5	17,7	18	18,2	
Tilskudd grunnbevilgning (% av driftsinntekter)	11,9 %	10,7 %	14,8 %	17,4 %	15,7 %	18,0 %	14,6 %	14,6 %	14,8 %	14,8 %	

Tabell 2 Nøkkeltall personale. Realisert 2011-2018 (tall for 2013 og 2014 gjelder AVF før sammenslåing). Måltall 2016-2019.

	Realisert						Måltall				
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2019	
Totalt antall forskere	51	47	68	69	66	62	68	69	70	70	
- herav kvinner	29	27	41	43	39	37	39	38	37	37	
- herav menn	22	20	27	26	27	25	29	31	33	33	
Administrativt stab	13	13	13	13	13	12	-	-	-	-	
Sykefravær	5,4 %	5,4 %	6,3 %	5,4 %	5,0 %	5,5 %	4,3 %	4,3 %	4,3 %	4,3 %	
Sykefravær forskerstab	5,1 %	5,0 %	6,3 %	6,2 %	6,3 %	5,6 %	4,3 %	4,3 %	4,3 %	4,3 %	
Andel forskere med doktorgrad	43 %	38 %	35 %	36 %	39 %	40 %	38 %	40 %	42 %	44 %	
Antall forskere med doktorgrad	22	18	24	25	26	25	26	28	29	31	
Antall doktorgradsstudenter	6	7	13	13	10	14	12	10	8	8	
Antall avlagte doktorgrader	4	-	2	3	3	1	3	3	2	2	

Tabell 3 Nøkkeltall aktivitet. Realisert 2011-2018 (tall for 2013 og 2014 gjelder AVF før sammenslåing). Måltall 2016-2019.

	Realisert						Måltall				
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2019	
Vitenskapelige artikler med referee	38	34	57	47	29	43	50	52	54	56	
Vitenskapelig monografi og fagbok	1	1	1	2	2	2	1	1	2	2	
Kapitler eller artikler i publikasjoner uten referee	5	14	10	1	4	4	15	15	15	15	
Rapporter og notater	53	70	66	68	56	70	70	70	70	70	
Paper og framleggelse på vitenskapelige konferanser	28	32	46	55	53	32	72	73	74	75	
Brukerretta foredrag	315	377	321	349	366	337	340	345	350	350	
Populærvitenskapelig formidling	21	35	27	32	27	20	68	69	70	70	
Publikasjonspoeng	33	35	56	50	29	54	50	55	60	65	
Publikasjonspoeng pr forskerårsverk	0,74	0,75	0,90	0,80	0,50	0,96	0,7	0,75	0,8	0,9	

Årsregnskapet, resultat og disponeringer

Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as hadde i 2018 en omsetning på 110,9 mill. kr., hvorav 109,6 mill. kr. var prosjektinntekter. Dette er en nedgang fra 2017.

Årets resultat ble på 1,6 mill. kr. før skatt. Årets skattekostnad er 469.000 kr., og årsoverskudd etter skatt på 1,1 mill. kr. foreslås overført til annen egenkapital. Egenkapitalen utgjør etter dette 15,2 mill. kr., hvorav 2,0 mill. kr. er aksjekapital.

Selskapets kreditt- og likviditetsrisiko er lav.

Arbeidsmiljøet og det ytre miljø

Selskapets kontorlokaler holder god standard, og arbeidsmiljøet er godt. Selskapet samarbeider med de tillitsvalgte i Forskningsstiftelsen Fafo og bedriftshelsetjenesten om å vurdere og utvikle arbeidsmiljøet. Selskapet inngikk avtale om Inkluderende arbeidsliv i 2002 og fornyet denne senest i 2014.

Sykefraværet for hele året har vært 5,6 prosent, mot 6,3 prosent av total arbeidstid i 2017 og 6,2 prosent i 2016. Langtidsfraværet i 2018 utgjorde 3,2 prosent, som er en nedgang fra 2017.

Virksomheten er av en slik art at den ikke forurensrer det ytre miljø. Ingen ansatte ble utsatt for skader eller ulykker knyttet til arbeidet.

Fafo AVF AS ble sertifisert Miljøfyrtårn i desember 2018. Miljøfyrtårn er et anerkjent og effektivt verktøy som hjelper virksomheter å skape konkurransefortrinn av bærekraft. Som Miljøfyrtårn-sertifisert har virksomheten et synlig bevis på at virksomheten tar et miljø- og samfunnsansvar, og at man driver en framtidsrettet virksomhet.

Likestilling og tilgjengelighet

På instituttet er det en overvekt av kvinnelige medarbeidere, med 44 kvinner og 30 menn.

I Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as er ved utgangen av 2018 instituttssjef, de to forskningssjefene og økonomisjef kvinner, mens leder for informasjons- og publikasjonsvirksomheten er mann. Tre av fire avdelingsledere er menn. Det er dermed god kjønnsbalanse i instituttets ledelse. I selskapets styre satt det i 2018 seks menn og fire kvinner.

Gjennom avtaleverk, samarbeidsfora og ledelsesoppfølging er det sikret at det ikke forekommer ulovlig forskjellsbehandling i Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning. I 2011 vedtok instituttets styre en plan for likestilling og likebehandling. Tiltakene i denne planen er innarbeidet i en samlet HMS-K plan, som systematisk følges opp og rapporteres til styret.

Bedriften hadde ikke ansatte med nedsatt funksjonsevne i 2018, men har erfaringer med å tilpasse arbeidsforholdene slik at personer med nedsatt funksjonsevne kan ta arbeid i bedriften. Dersom langtidssykefravær er identifisert som arbeidsrelatert, arbeides det aktivt med tilrettelegging av arbeidsplassen i samarbeid med A-med. Dessuten vil arbeidsoppgaver og -belastning avklares og tilpasses i samarbeid med den ansatte.

Siden Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning ikke har hatt problemer med lav kvinneandel, få kvinner i ledende stillinger eller få kvinner i styret, har det ikke vært behov for å utarbeide noen tiltak for å endre kjønns sammensetningen. Bedriften har for øvrig en rekrutterings- og personalpolicy som skal sikre like muligheter og rettigheter og hindre diskriminering på grunn av kjønn, funksjonsnedsettelse, nasjonal opprinnelse, hudfarge, språk, religion, seksuell orientering og livssyn.

Utsikter

Forskningen til Fafo AVF dekker et bredt spekter av tema og problemstillinger. Instituttet har en god posisjon i forskningsverdenen og offentligheten, og instituttets forskere er svært ofte involvert i viktige samfunnsdebatter. For å bevare denne posisjonen er det viktig med langsiktig arbeid, både for å ivareta kunnskapsgrunnlaget som er opparbeidet og for å ligge i forkant. Mye av instituttets formidling er ikke av den typen som gir uttelling i Forskningsrådets tellekantsystem, samtidig som det er av stor verdi at instituttets forskere er aktive formidlere på en rekke arenaer.

For å kunne imøtekomme signaler fra Forskningsrådet om at det sannsynligvis vil bli stilt høyere krav til nivået på vitenskapelig publisering for å være i basisfinansieringsordningen, må instituttet i enda større grad legge til rette for at forskerne får tid og rom for å publisere i fagfellevurderte tidsskrifter. I 2018 ble det avsatt betydelige midler for å støtte opp under akademiske publiseringer. Vektlegging av akademisk publisering vil fortsette i årene som kommer. Samtidig vil vi også opprettholde den allmennrettede formidlingen i rapportform og gjennom andre kanaler.

Konkurransen om forskningsmidler i oppdragsmarkedet er stor, og hoveddelen av Fafo AVFs omsetning vinnes i anbudskonkurranse med andre forskningsinstitusjoner. Anbudssituasjonen er krevende for hele instituttsektoren. På den ene siden konkurrerer vi med konsulentelskaper i offentlig sektors anbudskonkurranser, på den andre siden møter vi økt konkurranse fra universitets- og høyskolesektoren i Forskningsrådets programutlysninger. Instituttet har generelt godt gjennomslag i de anbudsprossessene vi deltar i, men tilslagsprosenten varierer mellom forskningsområdene. Noe av forklaringen på godt gjennomslag er økt vektlegging av kvalitetssikring, også i søknadsprosesser. Instituttets foreslåtte forskningsdesign kvalitetssikres internt før de går inn i anbudskonkurranser eller før de rettes inn mot Forskningsrådets utlysninger. Den økende konkurransen gjør at høy kvalitet også i våre søknader blir viktigere i årene som kommer.

Utviklingstrekkene tilsier at Fafo også framover må tilstrebe fleksibilitet og åpenhet for mulig tematisk reorientering. Vår kontakt med feltene vi forsker på, gir oss et viktig fortrinn når det gjelder å tidlig fange opp nye og sentrale problemstillinger. For å oppnå god fleksibilitet arbeider instituttet kontinuerlig med kompetanseutvikling, strategisk fagutvikling, nyrekruttering og videreutvikling av våre forskningstemaer og av arbeidsmiljøet. Vi har satset på definerede forskningsområder gjennom midler til strategiske utviklingsprosjekter og vitenskapelig publisering. I tillegg er en viktig del av instituttets strategi å videreutvikle den allmennrettede formidlingen for å sikre høy grad av relevans og synlighet.

Fortsatt drift

Forskningsstiftelsens faglige og økonomiske forutsetninger for videre drift og utvikling i 2019, er gode. Styret mener det er riktig å legge forutsetningene om fortsatt drift til grunn for fastsettelsen av årsregnskapet.

Oslo, den 31. desember 2018

19. mars 2019

Hans-Christian Gabrielsen
Leder

Inger Johanne Bergstøl

Mette Nord

Bjørn Mietinen

Julie Lødrup

Even Aas

Steinar Krogstad

Kristin Dalen
Valgt av de ansatte

Bård Jordfald
Valgt av de ansatte

Jørgen Svalund
Valgt av de ansatte

Tone Fløtten
Daglig leder

Regnskap og balanse

Resultatregnskap			
Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS			
		(Alle beløp er i NOK 1000)	
Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2018	2017
Prosjektinntekter		109 646	112 765
Salg av forskningsrapporter		101	154
Annen driftsinntekt	10	1 140	732
Sum driftsinntekter	2	110 887	113 651
Direkte prosjektrelaterte kostnader		25 915	28 629
Personalkostnader	3	69 620	70 313
Avskrivning	4	944	1 520
Annen driftskostnad		13 100	12 523
Sum driftskostnader		109 580	112 985
Driftsresultat		1 307	667
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		46	77
Annen finansinntekt		283	360
Annen finanskostnad		56	317
Resultat av finansposter		273	120
Resultat før skattekostnad		1 581	787
Skattekostnad på ordinært resultat	11	469	278
Årsoverskudd (+) / Årsunderskudd (-)		1 112	509
Overføringer			
Avsatt til annen egenkapital/dekket av annen egenkapital		1 112	509
Sum overføringer		1 112	509

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Balanse

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

(Alle beløp er i NOK 1000)			
Eiendeler	Note	2018	2017
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Inventar/utstyr		3 241	2 919
Sum varige driftsmidler	4	3 241	2 919
Finansielle driftsmidler			
Pensjonsmidler	8	16 956	15 934
Sum finansielle driftsmidler		16 956	15 934
Sum anleggsmidler		20 197	18 853
Omløpsmidler			
Varer			
Varebeholdning		150	150
Sum varer		150	150
Fordringer			
Opptjent på prosjekter		16 329	23 280
Kundefordringer		8 143	10 757
Andre kortsiktige fordringer		1 699	2 146
Sum fordringer		26 171	36 183
Kasse, bank	5	45 400	31 170
Sum omløpsmidler		71 721	67 503
Sum eiendeler		91 918	86 356

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Balanse

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

(Alle beløp er i NOK 1000)			
Egenkapital og gjeld	Note	2018	2017
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital 1000 å 500	6	2 000	500
Overkurs		5 546	4 046
Sum innskutt egenkapital	7	7 546	4 546
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	7	7 621	6 509
Sum opptjent egenkapital		7 621	6 509
Sum egenkapital		15 168	11 055
Gjeld			
Utsatt skatt	11	2 936	2 467
Sum avsetning for forpliktelser		2 936	2 467
Ansvarlig lån			
Ansvarlig lån	10	-	3 000
Sum annen langsiktig gjeld		-	3 000
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		3 516	654
Skyldig offentlige avgifter		9 399	9 696
Annen kortsiktig gjeld		20 108	22 338
Forskudd fra kunder		40 791	37 146
Sum kortsiktig gjeld		73 814	69 834
Sum gjeld		76 750	75 301
Sum egenkapital og gjeld		91 918	86 356
Oslo, 31. desember 2018			
19. mars 2019			
Hans-Christian Gabrielsen Leder	Julie Lødrup	Mette Nord	Inger Johanne Bergstøl
Steinar Krogstad	Even Aas	Bjørn Mietinen	Kristin Dalen Ansattrepr
Bård Jordfald Ansattrepr.	Jørgen Svalund Ansattrepr.	Tone Fløtten Daglig leder	
Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as			

Noter

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven. Regnskapsprinsippene beskrives nedenfor.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld, er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig lån balanseføres til nominelle verdier på etableringstidspunktet, og korrigeres ikke til virkelig verdi som følge av rentendringer.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet, uten hensyn til senere rentendringer.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til historisk kostpris etter fradrag av avskrivninger. Avskrivningen er beregnet på grunnlag av kostpris og fordelt over antatt økonomisk levetid. Innredning i leide lokaler avskrives over leiekontraktens løpetid.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetningen til tap er gjort på grunnlag av individuell vurdering av fordringene.

Prosjekter under utførelse ved årsskiftet

Prosjekter under utførelse knyttet til fastpriskontrakter vurderes etter løpende avregningsmetode. Fullføringsgraden beregnes normalt med utgangspunkt i påløpte prosjektkostnader i prosent av forventet totalkostnad. I tilfeller hvor det knytter seg usikkerhet til estimert fortjeneste og/eller fullføringsgraden, anvendes løpende avregning uten fortjeneste. Det avsettes for forventet tap på kontrakter når vurderingen av et prosjekt tilsier det, uavhengig av fullføringsgrad.

Pensjoner

Konsernet har dekket pensjonsforpliktelser overfor sine ansatte gjennom en kollektiv pensjonsordning som er organisert og finansiert gjennom et forsikringsselskap. Ved regnskapsføring av pensjon er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Arbeidsgiveravgift er inkludert i tallene.

Skatter

Selskapet er ilagt skatteplikt fra og med inntektsåret 2009.

Noter

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Note 2 Salgsinntekter

Pr. virksomhetsområde

	2018	2017
- Oppdragsinntekter, forskning og utredning	90 021	94 914
- Offentlig tilskudd	19 625	17 851
- Salg av forskningsrapporter	101	154
- Andre inntekter	1 140	732
Sum salgsinntekter	110 887	113 651

Note 3 Ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.v.

Lønnskostnader

Lønnskostnader består av følgende poster:

	2018	2017
Lønn	48 371	48 104
Folketrygdavgift	8 094	8 049
Pensjonskostnader	5 722	7 803
Andre personalkostnader	7 433	6 357
Sum personalkostnader	69 620	70 313
Gjennomsnittlig antall ansatte:	74	77
Gjennomsnittlig antall årsverk:	68	70

Godtgjørelser:

Følgende godtgjørelser er gitt til selskapets ledende personer i 2018:

	Daglig leder	Styret
Lønn	1 399	-
Pensjonskostnader	130	-
Annen godtgjørelse	190	100

Lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer m.v.

Daglig leder og styreleder har ikke lån i selskapet.

Revisor

Kostnadsført revisjonshonorar for 2018 utgjør NOK 149. Honorar for andre tjenester fra revisor utgjør NOK 28. Revisor har mottatt NOK 46 for særattestasjoner på prosjekter. Beløpene er eksklusive merverdiavgift.

Noter

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Note 4	Varige driftsmidler	Inventar/ utstyr		
	Anskaffelseskost 01.01.	11 991		
	Tilgang i året	1 266		
	Avgang i året	-		
	Anskaffelseskost 31.12.	13 257		
	Akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.	10 016		
	Registrert verdi pr. 31.12.	3 241		
	Årets avskrivninger	944		
	Økonomisk levetid nye driftsmidler	4 og 10 år		
	Økonomisk levetid brukte driftsmidler	2 til 5 år		
	Valg av avskrivningsplan	Lineær		
Note 5	Bankmidler	2018	2017	
	Kasse og bank	45 400	31 170	
	- Herav bundne bankmidler	2 688	2 522	
Note 6	Aksjekapital og aksjonærinformasjon			
	Aksjekapital i selskapet er ved utgangen av året:			
		Antall	Pålydende	Bokført
	Aksjekapital	1 000	200,0	2 000
	Sum	1 000	200,0	2 000
	Selskapet eies 100% av Forskningsstiftelsen Fafo og inngår i konsernet. Konsernets regnskap vil være tilgjengelig på morselskapets forretningskontor i Borggata 2B i Oslo.			
Note 7	Egenkapital	Aksje- kapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
	Egenkapital pr. 31.12.2017	500	4 046	6 509
	Konvertering av ansvarlig lån til egenkapital	1 500	1 500	-
	Årets resultat	-	-	1 112
	Egenkapital pr. 31.12.2018	2 000	5 546	7 621
Note 8	Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser			
	Ansatte i selskapet er omfattet av en kollektiv pensjonsordning som gir rett til definerte fremtidige pensjonsytelser.			

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as

Noter

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Note 8 Fortsettelse

	2018	2017
<i>Netto pensjonskostnad</i>		
Årets pensjonsopptjening	1 747	1 819
Rentekostnad av forpliktelsen	1 050	1 219
Avkastning på pensjonsmidler	-1 900	-1 704
Administrasjonsomkostninger	459	459
Resultatført planendring	-	-
Resultatført estimatavvik	1 625	2 112
Periodisert arbeidsgiveravgift	500	310
Netto pensjonskostnad i regnskapet	3 482	4 215

<i>Netto pensjonsforpliktelse</i>		
Pensjonsforpliktelse	41 284	44 061
Pensjonsmidler	-45 849	-46 122
Arbeidsgiveravgift	-	-
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-12 392	-13 873
Sum forpliktelse/midler	-16 957	-15 934

<i>Økonomiske forutsetninger</i>		
Forventet avkastning på midlene	4,30 %	4,10 %
Diskonteringsrente	2,60 %	2,40 %
Forventet lønnsregulering	2,75 %	2,50 %
Forventet G-regulering	2,50 %	2,25 %
Forventet vekst i løpende pensjoner	0,80 %	0,50 %
Forventet årlig avgang	4,00 %	4,00 %

Selskapet har benyttet aktuar i beregningen.

Endringer av forutsetninger og avvik:

I henhold til NRS 6 Pensjonskostnader foreligger det to likestilte alternativer for resultatføring av estimatavvik. Alternativene er enten å resultatføre løpende eller å bruke en utjevning metode hvor inntil 10% av hva som er størst av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene holdes utenfor grunnlaget for resultatføring (bruk av korridor). Selskapet har benyttet 10%-grensen.

Note 9 Pantstillelser og garantier

Selskapet har ikke ytet noe pant eller stillet garantier.

Note 10 Transaksjoner med nærstående parter/konsernmellomværende

Selskapet er 100% eiet av Forskningsstiftelsen Fafo. Ytelser til ledende ansatte er omtalt i note 2. Mellomværende med konsernselskaper er omtalt i denne noten.

Selskapets transaksjoner med nærstående parter:	2018	2017
Salg av tjenester til Forskningsstiftelsen Fafo (adm.)	468	450
Kjøp av forskningstimer fra Forskningsstiftelsen Fafo	1 002	1 002
Husleie til Forskningsstiftelsen Fafo fra AVF	5 700	5 526
Salg av forskningstjenester til Samfunnsøkonomisk Analyse	342	140

Tjenester til nærstående parter er solgt til markedspris. Tjenester fra nærstående parter kjøpes til markedspris.

Selskapet har følgende fordringer og gjeld

til konsernselskaper:	2018	2017
Annen kortsiktig gjeld til Samfunnsøkonomisk Analyse	-	128
Leverandørgjeld til Samfunnsøkonomisk Analyse	-	473
Kundefordring på FS Fafo	2 114	-
Kundefordring på Samfunnsøkonomisk Analyse	37	-
Leverandørgjeld FS Fafo	559	-
Ansvarlig lån til Forskningsstiftelsen Fafo	-	3 000

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as

Noter

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Note 11 Skatt

Grunnlag for skattekostnad, endring utsatt skatt og betalbar skatt:

Årets skattekostnad fordeler seg på:	2018	2017
Betalbar skatt	-	-
Endring i utsatt skatt med gammel skattesats	602	385
Endring i utsatt skatt som følge av ny skattesats	-133	-107
Sum skattekostnad	469	278

Beregning av årets skattegrunnlag:	2018	2017
Resultat før skattekostnad	1 581	787
Permanente forskjeller	1 038	817
Endring i midlertidige forskjeller	- 1 064	151
Årets skattegrunnlag	1 555	1 755

Oversikt over midlertidige forskjeller:	2018	2017
Anleggsmidler	- 522	- 909
Varer	- 37	-
Avsetning til tap på kontrakter mv.	- 1 141	- 833
Pensjoner	16 957	15 934
Sum	15 256	14 192
Akkumulert fremførbart underskudd	- 1 912	- 3 467
Sum midlertidige forskjeller	13 344	10 725

22%/23% utsatt skatt	2 936	2 467
----------------------	-------	-------

Forklaring til hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør

23%/24% av resultat før skatt:	2018	2017
23%/24% av resultat før skatt:	364	189
Permanente forskjeller (23%/24%)	239	196
Endring i utsatt skatt som følge av endret skattesats	- 133	- 107
Beregnet skattekostnad	470	277

Effektiv skattesats	30 %	35 %
---------------------	------	------

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as